

KS. RYSZARD KAMIŃSKI, ZBIGNIEW NARECKI

Lublin

BIBLIOGRAFIA PRAC Z ORGANIZACJI DUSZPASTERSTWA
 (1963-1990)

Duszpasterstwo jako działalność całego Kościoła, jest przedmiotem badań wielu dyscyplin naukowych. Stanowi ono przedmiot refleksji teologicznej i historycznej, prawno-kanonicznej i pastoralnej, liturgicznej, socjologicznej, psychologicznej itd. Istnieje także możliwość prowadzenia refleksji naukowej nad duszpasterstwem w świetle teorii organizacji i zarządzania, czyli w świetle teorii, metod i technik kierowania zespołami ludzkimi. Problemem wciąż otwartym jest, jak podnieść sprawność działania różnych zespołów pastoralnych w rozwiązywaniu zadań pastoralnych, jak najskuteczniej wykonywać funkcję kierowniczą na różnych szczeblach życia kościelnego, jak planować działalność duszpasterską i jaki powinna przyjmować kształt współpraca i koordynacja działalności pastoralnej. Kwestią ważną tak dla teoretyków jak i praktyków duszpasterstwa jest zapewnienie optymalnych warunków dla rozwoju działalności duszpasterskiej w Kościele współczesnym. Pomocą w rozwiązywaniu powyższych problemów może być literatura z zakresu organizacji duszpasterstwa, która prezentowana jest poniżej.

I. FUNKCJA KIEROWNICZA W KOŚCIELE

- G r e e l e y A.: Kierownictwo w Kościele przyszłości. „Concilium” (pol.) 1971 z. 1-5 s. 65-72.
- K a m i ń s k i R.: Funkcja kierownicza jako problem teologii pastoralnej. RTK 35:1988 z. 6 s. 51-62.
- K l o s t e r m a n n F.: Demokracja i hierarchia w Kościele. Przemiany w kierowaniu Kościołem. CT 2:1973 f. 2 s. 5-20.
- K u d r o ń C.: Zmiany w formach zarządzania Kościołem. HD 39:1971 nr 1 s. 83-99.
- L a m b e r t B.: Nowy typ biskupa. W: Nowy obraz Kościoła po Soborze Watykańskim II. Pod red. B. Lamberta. Warszawa 1968 s. 96-102.
- M a r i a ń s k i J.: Życie parafii. Socjologiczne aspekty kierowania wspólnotą parafialną. Wrocław 1984.
- M i l o t G.: Theories modernes de l'organisation et structures ecclesiales. Paris 1967 (mps – Biblioteka Instytutu Pastoralnego w Paryżu).
- M c K e n z i e J. L.: Władza w Kościele. Warszawa 1972.
- S i k o r s k i J.: Kierowanie parafią w świetle teorii organizacji i zarządzania. Studium pastoralne. Lublin 1978 (mps BKUL).
- S z t a f r o w s k i E.: Posługa biskupa w Kościele partykularnym. W: W kierunku chrześcijańskiej kultury. Pod red. B. Bejze. Warszawa 1978 s. 350-365.
- W ó j c i k W.: Udział kapłanów w zarządzie Kościołem. AK 38:1966 z. 4 s. 209-222.
- Z o t t l A.: Management des Geistes. Menschenführung und Seelsorge. Königstein 1979.

II. STRUKTURY KIEROWNICZE, ŁĄCZNIKOWE, POMOCNICZE I TERYTORIALNE

- B a s i o B.: Co znaczy być proboszczem. „Communio” 1982 nr 3 s. 105-116.
- B e d n o r z H.: Współczesna parafia miejska. W: Dei Virtus. Pod red. J. Kruciny. Wrocław 1974 s. 55-62.
- B i s t a S.: Rady Diecezjalne w służbie wspólnoty kościelnej. WDK 60:1985 nr 5 s. 144-150.
- T e n ż e: Kuria diecezjalna w służbie wspólnoty Kościoła partykularnego (Refleksje na kanwie nowego Kodeksu). WDK 59:1984 nr 3 s. 89-98.
- D y d u c h J.: Kancelaria parafialna miejscem duszpasterzowania. „Notificationes e curia...” 122:1985 nr 1-3 s. 47-53.
- T e n ż e: Funkcja proboszcza i wikariusza parafialnego w świetle nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego. „Notificationes e curia...” 121:1984 nr 1-2 s. 14-23.
- E x e l e r A.: Od obsłużonej parafii do współtroszczącej się parafii. „Seminare”. Poszukiwania pastoralno-naukowe 1983 s. 5-31.
- H e i n e m a n n H.: Parafia jako miejsce służby Kościoła. „Analecta Cracoviensia” 1986 s. 337-348.
- H e j m o K.: Parafia w Kościele posoborowym w Polsce. „W drodze” 6:1978 nr 5 s. 5-13.
- H e p p N.: Neue Gemeindemodelle. Wien 1971.
- J o n a c z y k Z.: Kapłan – kierownik wspólnoty parafialnej. W: Osobowość kapłańska (rec. J. Majka). Wrocław 1976 s. 201-214.
- T e n ż e: O nowy styl kierowania parafią. „Poznańskie Studia Teologiczne” 2:1978 s. 111-120.
- K a m i Ń s k i R.: Parafia w diecezji i Kościele Powszechnym. RTK 30:1983 z. 6 s. 99-117.
- T e n ż e: Parafia wspólnotą i instytucją. Aspekt historyczny. RTK 32:1985 z. 6 s. 15-35.
- T e n ż e: Parafia wspólnotą wspólnot. W: Kościół w służbie człowieka. Pod red. W. Turka, J. Mariańskiego. Olsztyn 1990 s. 203-217.
- T e n ż e: Przynależność do parafii katolickiej. Lublin 1987.
- K o m i n e k B.: Parafia jako forma urzeczywistniania się Kościoła. W: Dei Virtus. Pod red. J. Kruciny. Wrocław 1974 s. 23-30.
- K r a w c z y k W.: Dziekan we wspólnocie dekanalnej. „Studia Płockie” 8:1980 s. 61-75.
- K r u c i n a J.: Ośrodek grup religijnych w parafii. „Colloquium Salutis” 20:1988 s. 69-84.
- M a j k a J.: Wpływ środowiska i przemian społecznych na kształtowanie się modelu kapłana-duszpasterza. W: Osobowość kapłańska. Pod red. J. Majki. Wrocław 1976 s. 105-132.
- M a r i a Ń s k i J.: Kapłan jako kierownik wspólnoty parafialnej. W: Osobowość kapłańska. Pod red. J. Majki. Wrocław 1976 s. 229-237.
- T e n ż e: Parafia miejska jako grupa społeczna. CHS 8:1977 nr 3 s. 69-84.
- T e n ż e: Małe grupy szansą apostołstwa świeckich. HD 55:1986 nr 1 s. 40-46.
- M i a s t o w s k i H.: Duszpasterz w kancelarii parafialnej. W: Powołanie człowieka. W służbie Ludowi Bożemu. Pod red. B. Bejze. Poznań 1983 s. 411-421.
- N o w a k M.: Biskup diecezji i liturgia. „Warmińskie Wiadomości Diecezjalne” 33:1978 nr 2-3 s. 117-126.
- P a d a c z W.: Konferencje Episkopatu jako zaktualizowana forma dawnych synodów partykularnych. „Wiadomości Archidiecezjalne Gnieźnieńskie” 24:1970 nr 10 s. 236-239.
- P a w l u k T.: Struktury kolegialne w posoborowym prawie kanonicznym. „Studia Warmińskie” 6:1969 s. 347-375.
- P a s c h e r G.: Biskup i prezbiterium. „Concilium” (pol.) 1965/66 nr 1-10 s. 107-110.
- P e r z y Ń s k i A.: Parafia w świetle teologii Kościoła lokalnego. W: Dziś i jutro parafii. Pod red. bpa A. Lepy. Łódź 1991 s. 47-73.
- P ę k a l s k i J.: Specyfika struktur prawnych wspólnoty parafialnej. W: Dziś i jutro parafii, jw. s. 75-118.
- P i w o w a r s k i W.: Problemy duszpasterskie parafii terytorialnych. RTK 32:1985 z. 6 s. 69-78.
- P ł u t a W.: Biskup w diecezji. AK 58:1966 z. 3 nr 344 s. 147-155.
- T e n ż e: Wspólnota parafialna i jej zespoły apostołskie. RTK 32:1986 z. 6 s. 93-98.
- P o t o c k i A.: Parafie Bieszczadzkie. Przemyśl 1987.
- R a k R.: Parafia wspólnota i parafia instytucja. Aspekt pastoralny. RTK 32:1985 z. 6 s. 37-49.
- T e n ż e: Katedra Organizacji Duszpasterstwa. RTK 32:1985 z. 6 s. 134-141.
- R u c h J.: Solidarność kapłańska. Wspólnota prezbiterów diecezjalnych. Toronto 1982.

- R y b c z y k J.: Przemiany strukturalne w kanonicznej organizacji parafii. W: Dei Virtus. Pod red. J. Kruciny. Wrocław 1974 s. 63-80.
- S i k o r s k i J.: Kierowanie parafią według metody „zarządzanie przez cele”. „Warszawskie Studia Teologiczne” 1:1983 s. 339-359.
- S o b c z y k W.: Nowe struktury duszpasterskie we współczesnym Kościele. „Częstochowskie Studia Teologiczne” 1:1973 s. 147-156.
- S o l t y s i k A.: Jak zorganizować katolickie Stowarzyszenia Młodzieży w parafii. W: Ewangelizacja młodzieży. Program duszpasterski na rok 1991/92. Katowice 1991 s. 254-262.
- S z t a f r o w s k i E.: Współpracownicy biskupa diecezjalnego w pasterskim posługiwaniu. Warszawa 1977.
- S l ę z a k G.: Współodpowiedzialność świeckich za Kościół poprzez diecezję i parafię. „Częstochowskie Studia Teologiczne” 8:1980 s. 205-212.
- T o k a r c z u k I.: Parafia wiejska i jej przemiany. HD 34:1966 nr 1 s. 30-37.
- T e n ż e: Parafia wobec przemian kulturowych wsi. W: Dei Virtus, jw. s. 45-54.
- T e n ż e: Budowa kościoła parafialnego w służbie tworzenia wspólnoty kościelnej. AK 81:1989 z. 1 nr 482 s. 50-61.
- W e r o n E.: Świeccy we wspólnocie parafialnej. HD 44:1976 nr 3 s. 170-177.
- W e r y Ń s k i H.: Parafia dziś i jutro. „Życie i Myśl” 26:1976 nr 5 s. 63-68.
- W i ę s y k K.: Znaczenie małych wspólnot dla programu urzeczywistniania się Kościoła. CT 59:1989 f. 2 s. 102-111.
- W i s t u b a H.: Wspólnota parafialna. Olsztyn 1983.
- W o r o n o w s k i F.: Parafia wspólnotą wiary i miłości. „Gorzowskie Wiadomości Kościelne” 24:1981 nr 9-10 s. 253-255.
- T e n ż e: Formacja religijnego życia parafii. Łomża 1980.
- W ó j t o w i c z S.: Duszpasterz we wspólnocie parafialnej. HD 66:1974 nr 4 s. 249-255.
- T e n ż e: Autorytet i kolegialność w parafii. HD 48:1980 nr 1 s. 18-25.
- T e n ż e: Odnowa parafii w praktyce. HD 41:1973 nr 1 s. 7-16.
- W r o n k a A.: Zadania biskupów w diecezji. AK 60:1968 z. 3-4 nr 356-357 s. 214-221.
- Ż o c h o w s k i H.: Parafia wobec przemian współczesnych. W: Powołanie człowieka. W służbie Ludowi Bożemu, jw. s. 367-387.
- Ż u c h o w s k i A.: Zakonnicy w pracy duszpasterskiej Kościoła. W: Powołanie człowieka. W służbie Ludowi Bożemu, jw. s. 665-677.

III. PLANOWANIE DUSZPASTERSKIE

- C i u p a k E.: Planowanie duszpasterstwa. „Człowiek i Światopogląd” 2:1969 nr 7-8 s. 139-142.
- D a i b e r K. F.: Kirchenleitung und Kirchenplanung. W: Praktische Theologie heute. Hrsg. F. Klostermann, R. Zeffass. München—Mainz 1974 s. 539-553.
- T e n ż e: Leitung in der Ortsgemeinde. W: Gemeindepraxis. Hrsg. N. Greinacher, N. Mette, W. Möhler. Mainz 1979 s. 180-197.
- F e i z l e r H.: Erstellung eines Pastoralplanes für die Gemeinde. „Diakonia” 6:1975 s. 120-126.
- F r i e d b e r g e r W.: Pastorale Planung. Handreichung zur Planung der Seelsorge in der Pfarrei. Würzburg 1976.
- G o l o m b E.: Seelsorgeplanung in der Grosstadt. „Trier Theologisches Zeitschrift” 73:1963 s. 129-149.
- G r e i n a c h e r N.: Leitungsprobleme der Gemeinde. W: Gemeindepraxis, jw. s. 171-179.
- T e n ż e: Die Planung in der Kirche. HPTH. Bd. 4 s. 603-617.
- T e n ż e: Zielvorstellungen einer kirchlichen Gemeinde von morgen. W: Gemeindepraxis, jw. s. 126-141.
- H o u t a r t F., G o d d i j n W.: Duszpasterstwo całościowe i planowanie duszpasterstwa. „Concilium” 1965/66 nr 1-10 s. 166-178.
- H o u t a r t F.: Planowanie parafii miejskiej. W: Ludzie—Wiara—Kościół. Analizy socjologiczne. Warszawa 1966 s. 333-347.
- T e n ż e: Gesamtpastoral und Pastoralpläne. „Concilium” 1:1965 s. 175-184.
- L a l o u x J.: Planowanie parafii wiejskiej. W: Ludzie—Wiara—Kościół, jw. s. 363-388.

- M a r i a ń s k i J.:** Planowanie i organizacja duszpasterstwa w świetle socjologii kierownictwa. ChS 5:1974 nr 3 s. 20-42.
- S o k o l s k i A.:** Program badania dzielnicy w celu zaplanowania parafii. W: Wiara–Ludzie–Kościół, jw. s. 348-362.
- S e l g O.:** Gesichtspunkte zu pastoralen Planung. „Lebendige Seelsorge” 27:1976 H. 5 s. 328-332.
- Strategie der diözesanen Seelsorge.** „Lebendige Seelsorge” 16:1965 H. 4.
- T r i b e l L.:** Das Gestern – Basis für Morgen? Überlegungen für die Seelsorgeplanung der Pfarre Oberwart. W: Sacerdos et Pastor semper ubique. Wien 1972 s. 65-74.

IV. ORGANIZOWANIE DUSZPASTERSTWA

- B e d n o r z H.:** O większe zastosowanie dialogu w duszpasterstwie współczesnym. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 4:1971 s. 139-142.
- B i l i c k i L.:** Organizacja i problematyka Wielkiej Nowenny przed Tysiącleciem chrześcijaństwa (1957-1965). Lublin (mps BKUL).
- B l a c h n i c k i F.:** Nowy obraz Kościoła – nowe duszpasterstwo. W: W nurcie zagadnień posoborowych. T. 5. Warszawa 1972 s. 411-441.
- B u r d z y A.:** Organizacja duszpasterstwa w dekanacie żurawickim. Lublin 1989.
- C y w i ń s k i B.:** Myśli o polskim duszpasterstwie. „Znak” 1971 nr 204 s. 689-732.
- D o r o s z e w s k i K.:** Potrzeby duszpasterskie. „Życie i Myśl” 27:1977 nr 7-8 s. 184-188.
- F o r y c k i R.:** Duszpasterstwo małych wspólnot. W: Powołanie człowieka. W służbie Ludowi Bożemu, jw. s. 465-478.
- G o ś c i m s k i A.:** Organizacja Kościoła Rzymsko-Katolickiego na szczeblu diecezji. „Kalendarz Rodziny Katolickiej” 1984 s. 75-85.
- G o l o m b E.:** Teoretyczne rozważania nad modelem działalności duszpasterskiej w mieście. W: Ludzie–Wiara–Kościół. Warszawa 1966 s. 311-332.
- G r y g o t o w i c z J.:** Uroczystość I Komunii Świętej w Polsce jako problem pastoralny. W: Eucharystia w duszpasterstwie. Pod red. A. L. Szafrąńskiego. Lublin 1977 s. 255-306.
- J a r o s z J.:** Organizacja duszpasterstwa parafii Zwoleń. Lublin 1984 (mps BKUL).
- J e s t a d t J.:** Jak sobie wyobrażam pracę w parafii wiejskiej. HD 41:1973 nr 4 s. 280-289.
- K a m i ń s k i R.:** Teoria działania Kościoła jako problem teologii pastoralnej. RTK 29:1982 z. 6 s. 55-68.
- K o n d e j a S.:** Organizacja pracy duszpasterskiej w parafii. Badania czasu pracy księży w parafiach różnych wielkości w diecezji siedleckiej. Warszawa 1976 (mps pracy magisterskiej).
- K r u c i n a J.:** W poszukiwaniu elementów duszpasterstwa integralnego. „Colloquium Salutis” 3:1970 s. 197-210.
- T e n ż e:** Dialog w parafialnym urzeczywistnianiu się Kościoła. „Colloquium Salutis” 6:1974 s. 201-222.
- L a m b e r t B.:** Nowe kierunki duszpasterskie. W: Nowy obraz Kościoła po Soborze Watykańskim II. Pod red. B. Lamberta. Warszawa 1969 s. 228-241.
- M a j k a J.:** Perspektywy duszpasterstwa parafialnego. W: Dei Virtus, jw. s. 89-108.
- M i c h a l i k J.:** „Stare i nowe” w duszpasterstwie młodzieży. W: Ewangelizacja młodzieży. Program duszpasterski na rok 1991/92. Katowice 1991 s. 197-209.
- O l s z e w s k i M.:** Organizacja duszpasterstwa parafialnego w świetle socjologii kierownictwa. „Wiadomości Kościelne Archidiecezji w Białymstoku” 16:1980 nr 3/77 s. 58-63.
- P a b i a s z W.:** Zadania i troski duszpasterskie Kościoła w Polsce. HD 41:1973 nr 2 s. 85-94.
- P a w l i n a K.:** Duszpasterstwo młodzieży w Polsce w latach 1945-1989 na podstawie akt Komisji Episkopatu do Spraw Duszpasterstwa Młodzieży. Lublin 1992 (mps BKUL).
- P e t r u c z e n k o H.:** Przygotowanie do małżeństwa w Diecezji Siedleckiej (1945-1979). Lublin 1979 (mps BKUL).
- P i w o w a r s k i W.:** Zasadnicze problemy Kościoła współczesnego warunkujące kierunki prac duszpasterskich w najbliższych latach. W: Problemy duszpasterskie. T. 10. Warszawa 1986 s. 61-75.
- T e n ż e:** Próby rekonstrukcji wspólnoty parafialnej. „Znak” 21:1969 z. 10 nr 184 s. 1305-1320.
- T e n ż e:** Duszpasterstwo wiejskie dziś. „Więź” 1984 nr 6 s. 29-45.

- P o t o c k i A.: Duszpasterstwo realizowaniem ewangelizacyjnych zadań Kościoła diecezjalnego. „Colloquium Salutis” 14:1982 s. 261-277.
- R a d o s z W.: Duszpasterstwo w procesie przemian. „Życie i Myśl” 23:1973 nr 2 s. 29-34.
- R a k R.: Duszpasterstwo w Kościele po II Soborze Watykańskim. AK 78:1986 z. 1 nr 464 s. 97-112.
- R z e p a E.: Organizacja i problematyka przygotowania do małżeństwa w Diecezji Lubelskiej (1945-1982). Lublin 1982 (mps BKUL).
- S p ó l n y J.: Organizacja duszpasterstwa parafii św. Anny w Białej Podlaskiej. Lublin 1988 (mps BKUL).
- S z u l t a A.: Model pracy duszpasterskiej nad rodziną w orzeczeniach Synodów Diecezjalnych w Polsce po Soborze Watykańskim II. Łódź 1985 (mps BKUL).
- W o j d a t T.: Organizacja pracy duszpasterskiej w parafii (bilans czasu pracy). W: Powołanie człowieka. W służbie Ludowi Bożemu, jw. s. 399-410.

V. KOORDYNOWANIE I WSPÓŁPRACA DUSZPASTERSKA

- G o d d i j n W.: Rola księdza w Kościele i w społeczeństwie. W: Ludzie—Wiara—Kościół. Analizy socjologiczne, jw. s. 205-222.
- G r e i n a c h e r N.: Die brüderliche und kollegiale Gemeinde. W: Kirche in der Stadt. Hrsg. Österreichische Seelsorgeinstitut. Wien—Freiburg—Basel 1968 s. 42-49.
- Instrukcja Episkopatu Polski o współpracy zakonnic z duszpasterstwem parafialnym. WDK 54:1979 nr 3 s. 90-93.
- M a j k a J.: Współdziałanie i odpowiedzialność w duszpasterstwie. HD 35:1967 nr 4 s. 231-239.
- M a ł y s i a k A.: Współpraca proboszcza z grupą wikariuszów. HD 39:1970 nr 2 s. 104-117.
- M i c h a l i k J.: Współpraca kapłana z wiernymi w realizacji zadań Kościoła w świecie. AK 72:1980 z. 2 nr 431 s. 354-363.
- Należy uregulować kolegiąną współpracę różnorodnych grup w Kościele (Rozmowa z K. Rahnerem). „Więź” 1970 nr 11 s. 41-45.
- P l u t a W.: Współdziałanie wiernych w parafialnej pracy duszpasterskiej. Gorzów 1974 (mps).
- R a k R.: Odpowiedzialność wspólnoty parafialnej za przygotowanie do życia w rodzinie. HD 53:1985 nr 4 s. 293-296.
- S z a r k o w s k i J.: Idea partnerstwa w posłudze duszpasterskiej. HD 44:1976 nr 1 s. 17-19.
- S l ę z a k G.: Współodpowiedzialność świeckich za Kościół poprzez diecezję i parafię. „Częstochowskie Studia Teologiczne” 8:1980 s. 205-212.